



## Jak využít nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti?

**Jak a kdy lze čerpat dotace na zaměstnance? Jak snížit náklady na pracovní místo? Kdy lze získat příspěvek na zapracování či na implementaci nového podnikatelského programu?**

Přijetí zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti s sebou mimo jiné přineslo definování nástrojů tzv. aktivní politiky zaměstnanosti, jejímž účelem je zajistit co nejvyšší míru uplatnění na trhu práce a snížení nezaměstnanosti. Za tím účelem zákon obsahuje řadu nástrojů, jimiž lze požadovaného stavu dosáhnout. Některé z nich jsou určeny pro uchazeče či zájemce o zaměstnání (nejznámější je zřejmě rekvalifikace), jiné jsou zajímavé z pohledu zaměstnavatele. Právě druhé jmenované kategorii se věnuje dnešní článek.

Do nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, které jsou atraktivní pro podnikatele (zaměstnavatele), lze zařadit zejména tzv. investiční pobídky, vytváření společensky účelných pracovních míst, příspěvek na zapracování a příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program. Pro žádosti o jakýkoliv z příspěvků jsou užívány speciální tiskopisy, které lze vyplnit buď v papírové podobě na některé z poboček úřadu práce, nebo elektronicky. Podnikatel nesmí mít vůči státu žádné závazky ve formě neuhrazených daní, poplatků a odvodů. Podnikatel rovněž musí o příspěvky požádat před vznikem pracovního poměru, nelze je žádat zpětně. V neposlední řadě je třeba zmínit, že podnikatel musí dodržovat pracovníprávní předpisy, neboť jejich porušování může být důvodem pro neposkytnutí příspěvku.

K jednotlivým příspěvkům lze zmínit následující základní informace.

**Investiční pobídky**, podle stejnojmenného zákona, mohou mít různou formu, například slevy na daních, hmotné podpory při vytváření pracovních míst, osvobození od některých daní, atp. Žadatelem o investiční pobídku může být jak právnická osoba, tak i fyzická osoba podnikající (tj. OSVČ). Podrobné podmínky pro získání investičních pobídek na zřízení pracovních míst lze nalézt v zákoně č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách.

**Vytváření společensky účelných pracovních míst** je v praxi častější, než předchozí jmenovaný nástroj. Společensky účelným pracovním místem jsou pracovní místa, která zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s Úřadem práce a obsazuje je uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem (v praxi nejčastěji osoby s různým stupněm invalidity). Příspěvek je poskytován na dobu nejvýše 12 měsíců. Žádost se podává u krajské pobočky úřadu práce, v jehož obvodu mají být pracovní místa zřízena. Podrobné podmínky lze najít v § 113 a násl. zákona o zaměstnanosti.

**Příspěvek na zapracování** na dobu nejvýše 3 měsíců lze získat tehdy, pokud zaměstnavatel přijímá nového zaměstnance, dosud evidovaného na úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání. Podmínkou je, aby se jednalo o zaměstnance, jemuž je třeba věnovat tzv. zvýšená péče. Zákon výslovně nestanovuje, co je myšleno zvýšenou péčí a užívá pouze obecnou formulaci, že zvýšená péče je věnována těm uchazečům, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují. V praxi se tak může jednat například o osoby s poruchami učení a pozornosti.

Výše příspěvku smí činit nejvýše polovinu minimální mzdy, tj. 6.100,-Kč. Výplata probíhá jednorázově, a to zpětně za sjednané období.

**Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program** je poskytován těm podnikatelům, kteří přechází na nový výrobní program a nejsou schopni zabezpečit svým zaměstnancům práci v rozsahu sjednané pracovní doby. Z pohledu zákoníku práce se jedná o tzv. překážku na straně zaměstnavatele, za kterou zaměstnancům náleží náhrada mzdy. Právě na krytí výdajů na náhrady mezd zaměstnanců je určen uvedený příspěvek, který je však poskytován na dobu nejvýše 6 měsíců a jeho výplata probíhá měsíčně. Výše příspěvku je omezena na polovinu minimální mzdy, tj. 6.100,-Kč na jednoho zaměstnance. Co se týče nového výrobního programu, tím se rozumí taková změna výroby či poskytování služeb, při které dochází k zásadním technologickým změnám (např. kompletní výměna výrobních zařízení, přestavba výrobní haly, atp.) či změna předmětu podnikání.

Poradenství ohledně vhodně zvoleného příspěvků, stejně tak jako pomoc při vyplnění tiskopisů a doložení listin k žádostem, poskytují příslušné pobočky úřadu práce.

ODBOR LEGISLATIVY, PRÁVA A ANALÝZ

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

PRAHA, KVĚTEN 2018